Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2026/2353

20.10.2026

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2026/2353 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 16ης Οκτωβρίου 2026

σχετικά με την παρακολούθηση της παρουσίας αλκαλοειδών κινολιζιδίνης στα λούπινα και σε ζωοτροφές που προέρχονται από λούπινα

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η ομάδα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (στο εξής: Αρχή) για τις μολυσματικές προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα (στο εξής: ομάδα CONTAM) εξέδωσε γνώμη το 2019 σχετικά με τους κινδύνους για την υγεία των ζώων και του ανθρώπου που σχετίζονται με την παρουσία αλκαλοειδών κινολιζιδίνης σε ζωοτροφές και τρόφιμα, ιδίως σε λούπινα και παράγωγα προϊόντα λούπινου ([1]).

(2) Η εκτίμηση κινδύνου περιορίζεται στην παρουσία αλκαλοειδούς κινολιζιδίνης στα είδη/ποικιλίες *Lupinus* που είναι σημαντικά για κατανάλωση από τα ζώα και τον άνθρωπο στην Ένωση (δηλαδή *Lupinus albus* L., *Lupinus angustifolius* L., *Lupinus luteus* L. και *Lupinus mutabilis* Sweet). Όσον αφορά τον κίνδυνο δυσμενών επιδράσεων στην υγεία των ζώων για τα σολομοειδή, η Αρχή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η μέση διατροφική έκθεση των σολομοειδών υπερβαίνει το επίπεδο μη παρατηρούμενου ανεπιθύμητου αποτελέσματος (NOAEL) των 1 mg/kg σωματικού βάρους ημερησίως, αλλά είναι χαμηλότερη από το κατώτατο επίπεδο στο οποίο παρατηρούνται δυσμενείς επιπτώσεις (LOAEL) των 2,5 mg/kg σωματικού βάρους ημερησίως. Η Αρχή θεωρεί ότι ο κίνδυνος δυσμενών επιπτώσεων στα σολομοειδή είναι χαμηλός. Για τα άλλα είδη, η διαθέσιμη βάση δεδομένων σχετικά με τις δυσμενείς επιπτώσεις ήταν πολύ περιορισμένη για να προσδιοριστούν συνολικά NOAEL/LOAEL. Αντ' αυτού, η Αρχή ακολούθησε εναλλακτική προσέγγιση και προσδιόρισε τις δόσεις αλκαλοειδών κινολιζιδίνης που περιέχονται σε σπόρους λούπινου και μπορούν να γίνουν ανεκτές όσον αφορά τις ζωοτεχνικές επιδόσεις. Για τα βοοειδή και τα κουνέλια, η μέση διατροφική έκθεση είναι πολύ χαμηλότερη από την ανεκτή δόση. Για τους χοίρους και τα κοτόπουλα, η μέση διατροφική έκθεση κυμαίνεται στο ίδιο εύρος με την ανεκτή δόση.

(3) Η Αρχή συνέστησε να συγκεντρωθούν περισσότερα στοιχεία σχετικά με την παρουσία αλκαλοειδών κινολιζιδίνης στα λούπινα και στα παράγωγα προϊόντα λούπινου.

(4) Θα πρέπει να συγκεντρωθούν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους παράγοντες που οδηγούν στην παρουσία σχετικά υψηλών επιπέδων αλκαλοειδών κινολιζιδίνης στα λούπινα και σε πρώτες ύλες ζωοτροφών που προέρχονται από λούπινα, προκειμένου να μπορεί να προσδιοριστεί ποια μέτρα θα πρέπει να συσταθούν για την αποφυγή ή τη μείωση της παρουσίας αλκαλοειδών κινολιζιδίνης στις εν λόγω ζωοτροφές.

(5) Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να προταθεί η παρακολούθηση των αλκαλοειδών κινολιζιδίνης στα λούπινα και σε πρώτες ύλες ζωοτροφών που προέρχονται από λούπινα, ο προσδιορισμός των παραγόντων που οδηγούν στην παρουσία υψηλών επιπέδων αλκαλοειδών κινολιζιδίνης και η συλλογή περισσότερων πληροφοριών σχετικά με τις επιπτώσεις της επεξεργασίας στο επίπεδο των αλκαλοειδών κινολιζιδίνης.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1) Συνιστάται στα κράτη μέλη, με την ενεργό συμμετοχή των υπευθύνων επιχειρήσεων ζωοτροφών, να παρακολουθούν κατά τα έτη 2026, 2027, 2028 και 2029 τα αλκαλοειδή κινολιζιδίνης στα λούπινα, στις πρώτες ύλες ζωοτροφών που προέρχονται από λούπινα και στις σύνθετες ζωοτροφές που περιέχουν λούπινα και παράγωγα προϊόντα λούπινου. Συνιστάται στα κράτη μέλη να αναλύουν τουλάχιστον τα αλκαλοειδή κινολιζιδίνης αλβίνη, αναγυρίνη, αγκουστιφολίνη, λουπανίνη, ισολουπανίνη, μουλτιφλορίνη, 13α-υδροξυλουπανίνη, λουπινίνη, σπαρτεΐνη.

2) Η συνιστώμενη μέθοδος ανάλυσης είναι η υγροχρωματογραφία / διαδοχική φασματομετρία μαζών (LC-MS/MS). Όταν εφαρμόζονται άλλες μέθοδοι ανάλυσης, θα πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι εν λόγω μέθοδοι παράγουν αξιόπιστα αποτελέσματα για μεμονωμένα αλκαλοειδή κινολιζιδίνης. Το όριο ποσοτικού προσδιορισμού (LOQ) για τον προσδιορισμό κάθε αλκαλοειδούς κινολιζιδίνης θα πρέπει κατά προτίμηση να είναι περίπου 1 mg/kg για τους σπόρους λούπινου και τις πρώτες ύλες ζωοτροφών που προέρχονται από λούπινο και 0,2 mg/kg για τις σύνθετες ζωοτροφές.

([1]) Ομάδα CONTAM της EFSA (Ομάδα της EFSA για τις μολυσματικές προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα), 2019. Scientific opinion on the risks for animal and human health related to the presence of quinolizidine alkaloids in feed and food, in particular in lupins and lupin derived products (Επιστημονική γνώμη σχετικά με τους κινδύνους για την υγεία των ζώων και του ανθρώπου που συνδέονται με την παρουσία αλκαλοειδών κινολιζιδίνης σε ζωοτροφές και τρόφιμα, ιδίως σε λούπινα και παράγωγα προϊόντα λούπινου) https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5860.

3) Τα κράτη μέλη, με την ενεργό συμμετοχή των υπευθύνων επιχειρήσεων ζωοτροφών, συνιστάται να διενεργούν έρευνες για τον εντοπισμό των παραγόντων που οδηγούν σε υψηλά επίπεδα αλκαλοειδών κινολιζιδίνης στα λούπινα και σε πρώτες ύλες ζωοτροφών που προέρχονται από λούπινα, και να συλλέγουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις της επεξεργασίας στο επίπεδο των αλκαλοειδών κινολιζιδίνης.

4) Συνιστάται στα κράτη μέλη και στους υπευθύνους επιχειρήσεων ζωοτροφών να παρέχουν στην Αρχή τα στοιχεία προκειμένου αυτά να συγκεντρωθούν σε μία βάση δεδομένων σύμφωνα με τις απαιτήσεις των κατευθυντήριων γραμμών της Αρχής σχετικά με την τυπική περιγραφή δείγματος (SSD) για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και σύμφωνα με τις πρόσθετες ειδικές απαιτήσεις της Αρχής ως προς την υποβολή εκθέσεων ([2]). Για τους σπόρους λούπινου και τις ζωοτροφές που προέρχονται από λούπινο είναι σημαντικό να αναφέρονται τα είδη λούπινου, εάν είναι γλυκά ή πικρά λούπινα, η επεξεργασία στην οποία έχουν υποβληθεί οι σπόροι λούπινου (όπως εμποτισμός, βρασμός), καθώς και τυχόν επεξεργασίες στις οποίες έχουν υποβληθεί οι ζωοτροφές που προέρχονται από λούπινο για τη μείωση της περιεκτικότητας σε αλκαλοειδή κινολιζιδίνης.

Βρυξέλλες, 16 Οκτωβρίου 2026.

Για την Επιτροπή
Olivér VÁRHELYI
Μέλος της Επιτροπής

([2]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.